

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 540/2539

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็คฯ มาตรา 4, ป.พ.พ. มาตรา 653, พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 4, พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2497 มาตรา 4, ป.พ.พ. มาตรา 640, ป.พ.พ. มาตรา 641

ย่อ / หลักกฎหมาย

โจทก์มีสัญญา กู้ยืมเงิน แสดงว่าจำเลยกู้ยืมเงินจากโจทก์ยอมฟังได้ในเบื้องต้นว่าจำเลยเป็นหนี้เงินกู้ยืมโจทก์ตามสัญญากู้ยืมเงินนั้นและการที่จำเลยออกเช็คชำระหนี้เงินกู้ดังกล่าวไว้ล่วงหน้ามอบให้โจทก์โดยวันที่สั่งจ่ายที่ลงในเช็คตรงกับวันที่ครบกำหนดชำระหนี้เงินตามสัญญากู้ยืมเงินการสั่งจ่ายเช็คดังกล่าวย่อมถือว่าเป็นการออกเช็คเพื่อชำระหนี้ที่มีอยู่จริงและบังคับได้ตามกฎหมายหาใช่เป็นการสั่งจ่ายเช็คประกันหนี้เงินกู้ไม่เมื่อธนาคารปฏิเสธไม่ใช้เงินตามเช็คการกระทำของจำเลยย่อมเข้าองค์ประกอบของความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็คฯ มาตรา 4 แล้วคดีโจทก์จึงมีมูลโจทก์ฟ้อง ขอให้ ลงโทษ ตาม พระราชบัญญัติ ว่าด้วย ความผิด อันเกิดจาก การ ใช้ เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 4 ศาลชั้นต้น ได้สวน มูลฟ้อง แล้ว เห็นว่า คดี โจทก์ ไม่มี มูล พิพากษายกฟ้องโจทก์ อุทธรณ์ศาลอุทธรณ์ พิพากษายืนโจทก์ ฎีกา โดย ผู้พิพากษา ผู้ลงชื่อ ใน คำพิพากษา ศาลชั้นต้น อนุญาตให้ ฎีกาศาลฎีกา วินิจฉัย ว่า "ปัญหา ที่ ต้อง วินิจฉัย มี ว่าคดี โจทก์ มีมูลที่ ต้อง รับ ไว้ พิจารณา หรือไม่ โจทก์ ฎีกา ว่า เมื่อ จำเลย ทำ สัญญา กู้ยืมเงิน เอกสาร หมาย จ. 1 ให้ โจทก์ แล้ว จำเลย ได้ ออก เช็ค เอกสาร หมายจ. 2 ชำระหนี้ เงิน ที่ กู้ยืม ให้ โจทก์ ใน วันที่ ทำ สัญญา กู้ยืม เงิน นี้จึง ถือว่า จำเลย ได้ ออก เช็ค เพื่อ ชำระหนี้ ที่ บังคับ ได้ ตาม พระราชบัญญัติ ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค แล้ว คดี โจทก์ จึง มีมูล ที่ศาล จะ รับฟ้อง ไว้ พิจารณา ต่อไป เห็นว่า เมื่อ โจทก์ มี สัญญา กู้ยืม เงินเอกสาร หมาย จ. 1 มา แสดง ว่า จำเลย ได้ กู้ยืม เงิน ไป จาก โจทก์ ใน วันที่ 20 เมษายน 2537 ย่อม ฟังได้ ใน เบื้องต้น ว่า จำเลย เป็น หนี้ เงิน กู้ยืมโจทก์ ตาม สัญญา กู้ยืม

คำพิพากษา

เงิน ดังกล่าว เมื่อ จำเลย ได้ ออก เช็ค ชำระหนี้ เงินกู้ ดังกล่าว ไว้ ล่วงหน้า มอบ ให้ โจทก์ โดย วันที่ สั่งจ่าย ที่ ลงใน เช็ค ตรง กับ วันที่ ครบ กำหนด ชำระ เงิน ตาม สัญญา กู้ยืม เงิน ดังกล่าวแล้ว การ สั่งจ่าย เช็ค ดังกล่าว ย่อม ถือว่า เป็น การ ออก เช็ค เพื่อ ชำระหนี้ ที่ มี อยู่ จริง และ บังคับ ได้ ตาม กฎหมาย เมื่อ ธนาคาร ปฏิเสธ ไม่ ใช้ เงินตามเช็ค เพราะ บัญชี ปิด แล้ว เช่นนี้ การกระทำ ของ จำเลย ย่อม เข้าองค์ประกอบ ของ ความผิด ตาม พระราชบัญญัติ ว่าด้วย ความผิด อันเกิดจาก การ ใช้ เช็ค ฯ มาตรา 4 แล้ว คดี โจทก์ จึง มีมูลที่ ศาลล่าง ทั้ง สอง วินิจฉัย ว่า จำเลย สั่งจ่าย เช็ค เป็น การ ประกันหนี้ เงินกู้ มิใช่ เป็น การ ออก เช็ค เพื่อ ชำระหนี้ การกระทำ ของ จำเลยจึง ไม่มี มูล ความผิด ตาม ฟ้อง นั้น ศาลฎีกา ไม่เห็น ฟ้อง ด้วย ฎีกา ของ โจทก์ฟังขึ้น "พิพากษากลับ ให้ ประทับ ฟ้อง ดูฉบับย่อฎีกาตัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมายคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 540/2539นาง วิชา ไกรเลิศรัตน์โจทก์นาย ธนชัย หวังธนอธิกุลจำเลย ป.พ.พ. ม. 653 พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2497 ม. 4โจทก์มีสัญญา กู้ยืมเงิน แสดงว่าจำเลยกู้ยืมเงินจากโจทก์ยอม ฟังได้ในเบื้องต้นว่าจำเลยเป็นหนี้เงิน กู้ยืมโจทก์ตามสัญญากู้ยืมเงินนั้นและการที่จำเลยออกเช็ค

ชำระหนี้เงินกู้ดังกล่าวไว้ล่วงหน้ามอบให้โจทก์โดยวันที่ส่งจ่ายที่ลงในเช็คตรงกับวันที่ครบกำหนดชำระเงินตามสัญญากู้ยืมเงินการส่งจ่ายเช็คดังกล่าวย่อมถือว่าเป็นการออกเช็คเพื่อชำระหนี้ที่มีอยู่จริงและบังคับได้ตามกฎหมายหาใช่เป็นการส่งจ่ายเช็คประกันหนี้เงินกู้ไม่เมื่อธนาคารปฏิเสธไม่ใช้เงินตามเช็คการกระทำของจำเลยย่อมเข้าองค์ประกอบของความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็คมาตรา4แล้วคดีโจทก์จึงมีมูลโจทก์ ฟ้อง ขอให้ ลงโทษ ตามพระราชบัญญัติ ว่าด้วย ความผิด อัน เกิดจาก การ ใช้ เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 4ศาลชั้นต้น ได้สวนมูลฟ้อง แล้ว เห็นว่า คดี โจทก์ ไม่มี มูล พิพากษายกฟ้องโจทก์ อุทธรณ์ศาลอุทธรณ์ พิพากษายืนโจทก์ ฎีกา โดย ผู้พิพากษา ผู้ลงชื่อ ใน คำพิพากษา ศาลชั้นต้น อนุญาตให้ ฎีกาศาลฎีกา วินิจฉัย ว่า "ปัญหา ที่ ต้อง วินิจฉัย มี ว่าคดี โจทก์ มีมูลที่ ต้อง รับ ไว้ พิจารณา หรือไม่ โจทก์ ฎีกา ว่า เมื่อ จำเลย ทำ สัญญากู้ยืมเงิน เอกสาร หมายเลข จ. 1 ให้ โจทก์ แล้ว จำเลย ได้ ออก เช็ค เอกสาร หมายเลข 2 ชำระหนี้ เงิน ที่ กู้ยืม ให้ โจทก์ ใน วันที่ ทำ สัญญากู้ยืม เงิน นี้จึง ถือว่า จำเลย ได้ ออก เช็ค เพื่อชำระหนี้ ที่ บังคับ ได้ ตาม พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค แล้ว คดี โจทก์ จึงมีมูล ที่ศาล จะ รับฟ้อง ไว้ พิจารณา ต่อไป เห็นว่า เมื่อ โจทก์ มี สัญญากู้ยืม เงินเอกสาร หมายเลข จ. 1 มา แสดง ว่า จำเลย ได้ กู้ยืม เงิน ไป จาก โจทก์ ใน วันที่20 เมษายน 2537 ย่อม พึงได้ ใน เบื้องต้น ว่า จำเลย เป็น หนี้ เงินกู้ ยืมโจทก์ ตาม สัญญากู้ยืม เงิน ดังกล่าว เมื่อ จำเลย ได้ ออก เช็ค ชำระหนี้เงินกู้ ดังกล่าวไว้ล่วงหน้า มอบ ให้ โจทก์ โดย วันที่ ส่งจ่าย ที่ ลงใน เช็ค ตรง กับ วันที่ ครบ กำหนดชำระ เงิน ตาม สัญญากู้ยืม เงิน ดังกล่าวแล้ว การ ส่งจ่าย เช็ค ดังกล่าว ย่อม ถือว่า เป็น การ ออกเช็ค เพื่อ ชำระหนี้ที่ มี อยู่จริง และ บังคับ ได้ ตาม กฎหมาย เมื่อ ธนาคาร ปฏิเสธ ไม่ ใช้เงินตามเช็ค เพราะ บัญชี ปิด แล้ว เช่นนี้ การกระทำ ของ จำเลย ย่อม เข้าองค์ประกอบ ของความผิด ตาม พระราชบัญญัติ ว่าด้วย ความผิด อัน เกิดจาก การ ใช้ เช็ค ฯ มาตรา 4 แล้ว คดีโจทก์ จึง มีมูลที่ ศาลล่าง ทั้ง สอง วินิจฉัย ว่า จำเลย ส่งจ่าย เช็ค เป็น การ ประกันหนี้ เงินกู้ มิใช่เป็นการ ออก เช็ค เพื่อ ชำระหนี้ การกระทำ ของ จำเลยจึง ไม่มี มูล ความผิด ตาม ฟ้อง นั้นศาลฎีกา ไม่เห็น ฟ้อง ด้วย ฎีกา ของ โจทก์ฟังขึ้น "พิพากษากลับ ให้ ประทับ ฟ้อง(อธิราช มณีนาค-มงคล สรรฐาน-วุฒิ คราววุฒิ)แหล่งที่มาสำนักงานส่งเสริมงานตุลาการแผนกหมายเลขคดีดำศาลฎีกาหมายเลขคดีดำศาลชั้นต้นหมายเลขคดีแดงศาลชั้นต้นหมายเลขปัญหาการออกเช็คชำระหนี้เงินกู้ยืมว่าเมื่อธนาคารปฏิเสธไม่ใช้เงินตามเช็คผู้ออกเช็คจะมีความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็คหรือไม่ นับแต่พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ.2534ใช้บังคับมาเป็นเวลา5ปีเศษแล้วมีปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับกรณีออกเช็คชำระหนี้กู้ยืมมาหลายเรื่องเช่นคำพิพากษาศาลฎีกาที่1717/2535การออกเช็คชำระหนี้เงินที่กู้ยืมไปมีจำนวนเกินกว่า50บาทโดยมิได้มีหลักฐานแห่งการกู้ยืมกันไว้เป็นการออกเช็คเพื่อชำระหนี้ที่ต้องห้ามตามกฎหมายมิให้ฟ้องร้องขอให้บังคับคดีตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา653จึงไม่เป็นความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็คพ.ศ.2534มาตรา4เพราะการออกเช็คที่จะเป็นความผิดตามพระราชบัญญัติ ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ.2534มาตรา4จะต้องเป็นการออกเช็คเพื่อชำระหนี้ที่มีอยู่จริงและบังคับได้ตามกฎหมายเหตุที่ศาลฎีกามีคำวินิจฉัยเช่นนี้เนื่องจากพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ.2534มาตรา4วรรคแรกวางหลักเกณฑ์แตกต่างจากพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็คพ.ศ.2497มาตรา4วรรคแรกโดยเพิ่มหลักเกณฑ์ที่เป็นสาระสำคัญว่าออกเช็คเพื่อชำระหนี้ที่มีอยู่จริงและบังคับได้ตามกฎหมายกรณีตามฎีกาแม้เป็นการออกเช็คเพื่อชำระหนี้ที่มีอยู่

จริงคือชำระหนี้เงินที่กู้ยืมไปซึ่งย่อมมีมูลหนี้คือยืมตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา640และมาตรา641แต่มูลหนี้ที่กู้ยืมนั้นเกินกว่า50บาทซึ่งมิได้มีหลักฐานแห่งการกู้ยืมเป็น หนังสือลงลายมือชื่อผู้กู้ยืมไว้ดังนี้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา653วรรคหนึ่งห้ามมิให้ฟ้องร้องบังคับคดีได้หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งกรณีเช่นนี้ย่อมไม่อาจฟ้องร้องให้ผู้กู้ยืมรับผิดชอบเงินที่กู้ยืมไปได้เมื่อเป็นเช่นนี้จึงถือว่าเป็นหนี้ที่ไม่สามารถบังคับให้ชำระหนี้ตามกฎหมายได้จึงขาด องค์ประกอบความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ.2534มาตรา4วรรคแรกผลก็คือจำเลยไม่มีความผิดตามบทบัญญัติดังกล่าวในปีนั้นมี คำพิพากษาศาลฎีกาวินิจฉัยไว้ในทำนองเดียวกันคือคำพิพากษาศาลฎีกา ที่1716/2535และ3484/2535และปี2537มีคำพิพากษาศาลฎีกาที่199/2537วินิจฉัยไว้ ทำนองเดียวกัน ส่วนกรณีที่กู้ยืมเงินกันแล้วผู้กู้บอกเช็คมอบให้แก่ผู้ให้กู้เช่นคำพิพากษาศาลฎีกา ที่2834/2535ซึ่งข้อเท็จจริงที่ปรากฏจากทางนำสืบของโจทก์มีว่าจำเลยมาขอกู้ยืมเงินผู้เสียหาย โดยจำเลยออกเช็คตามฟ้องทั้งสองฉบับให้ผู้เสียหายแล้วผู้เสียหายจึงเอาเงินเท่ากับจำนวนเงินตาม เช็คทั้งสองฉบับมอบให้จำเลยศาลฎีกาจึงวินิจฉัยว่าตามข้อเท็จจริงดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าก่อน จำเลยออกเช็คพิพาททั้งสองฉบับให้ผู้เสียหายนั้นจำเลยกับผู้เสียหายมิได้มีหนี้ต่อการออกเช็ค ของจำเลยจึงมิใช่เป็นการออกเช็คเพื่อชำระหนี้ที่มีอยู่จริงให้ผู้เสียหายการกระทำของจำเลยจึงไม่ เป็นความผิด คดีตามหมายเหตุผลชั้นต้นไต่สวนมูลฟ้องแล้วแต่เห็นว่าคดีไม่มีมูลพิพากษายกฟ้อง และศาลอุทธรณ์พิพากษายืนโจทก์ฎีกาโดยผู้พิพากษาผู้ลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นอนุญาตให้ ฎีกาซึ่งตามคำฟ้องมีการลำดับข้อเท็จจริงตามคำบรรยายฟ้องว่ามีการทำสัญญากู้ยืมเงินกันแล้วผู้ กู้ยืมคือจำเลยออกเช็คจำนวนเงินตามสัญญากู้ยืมเพื่อชำระหนี้ดังกล่าวแก่โจทก์และตามทาง ไต่สวนโจทก์มีสัญญากู้ยืมเงินระหว่างโจทก์กับจำเลยมาแสดงว่าทำการกู้ยืมเงินโจทก์ไป จำนวน550,000บาทเมื่อวันที่20เมษายน2537และในวันนั้นเองจำเลยออกเช็คสั่งจ่ายเงินจำนวน ดังกล่าวมอบให้แก่โจทก์เป็นเช็คลงวันที่ล่วงหน้าตรงกับวันที่ครบกำหนดชำระหนี้คือ วันที่20มิถุนายน2537ปัญหาว่าการออกเช็คในลักษณะเช่นนี้เป็นการออกเช็คเพื่อชำระหนี้ที่มีอยู่ และบังคับได้ตามกฎหมายหรือเป็นการสั่งจ่ายเช็คเป็นการประกันหนี้เงินกู้ตามที่ศาลล่างทั้งสอง ศาลมีคำวินิจฉัยศาลฎีกาเห็นว่าตามลำดับข้อเท็จจริงจากทางไต่สวนของโจทก์ในลักษณะเช่นนี้ ย่อมฟังได้เบื้องต้นว่าจำเลยเป็นหนี้เงินกู้ยืมโจทก์ตามสัญญากู้ยืมซึ่งเป็นไปตามหลักใน ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา641ว่าสัญญากู้ยืมเกิดขึ้นแล้วและนับแต่นั้นไปจำเลย ย่อมได้ชื่อว่าเป็นหนี้หรือลูกหนี้โจทก์แล้วจึงเป็นหนี้ที่มีอยู่จริงตามนัยพระราชบัญญัติว่าด้วย ความผิดอันเกิดจากการใช้เช็คพ.ศ.2534มาตรา4วรรคแรกดังนั้นการที่จำเลยออกเช็คมอบให้แก่ โจทก์ไว้แม้ในเวลาต่อเนื่องกันในวันเดียวกันซึ่งตามทางไต่สวนของโจทก์ว่าเป็นการออกเช็ค ชำระหนี้เงินกู้ไว้ล่วงหน้าซึ่งทั้งจำนวนเงินและวันที่ตรงกับที่ระบุไว้ในสัญญากู้ยืมซึ่งก็คงไม่มีเหตุ พอที่จะฟังเป็นอย่างอื่นนอกจากจะต้องฟังว่าเป็นการออกเช็คเพื่อชำระหนี้ที่มีอยู่จริงแล้ว ในขณะนั้นและบังคับได้ตามกฎหมายหาใช่เป็นการออกเช็คเพื่อเป็นการประกันหนี้ดังที่ศาลล่าง ทั้งสองได้มีคำวินิจฉัยไว้ไม่จึงพิพากษากลับให้ประทับฟ้องแต่อย่างไรก็ดีคดีนี้ยังคงต้องมีการ สืบพยานโจทก์จำเลยต่อไปและอาจขึ้นมาสู่ศาลฎีกาอีกก็ได้ส่วนปัญหาข้อกฎหมายที่ศาลฎีกาวาง เป็นแนวในเรื่องออกเช็คเพื่อชำระหนี้เงินกู้ตามสัญญากู้ยืมเงินแม้จะออกเช็คในวันเดียวกันโดยออก หลังจากกู้ยืมเงินกันแล้วคงถือเป็นบรรทัดฐานกันต่อไป คดีนี้คงเป็นการเตือนใจทั้งผู้ให้กู้และผู้กู้ซึ่ง คงมีแนวคิดอาจแตกต่างกันไปและระมัดระวังในการรับเช็คและออกเช็คในเรื่องกู้ยืมเงิน

พลประสิทธิ์ ฤทธิรักษาคำพิพากษา: โจทก์ ฟ้อง ขอให้ ลงโทษ ตาม พระราชบัญญัติ ว่าด้วย ความผิด อัน เกิดจาก การ ใช้ เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 4 ศาลชั้นต้น ได้สวน มูลฟ้อง แล้ว เห็นว่า คดี โจทก์ ไม่มี มูล พิพากษายกฟ้องโจทก์ อุทธรณ์ศาลอุทธรณ์ พิพากษายืนโจทก์ ฎีกา โดย ผู้พิพากษา ผู้ลงชื่อ ใน คำพิพากษา ศาลชั้นต้น อนุญาตให้ ฎีกาศาลฎีกา วินิจฉัย ว่า "ปัญหา ที่ ต้อง วินิจฉัย มี ว่าคดี โจทก์ มีมูลที่ ต้อง รับ ไว้ พิจารณา หรือไม่ โจทก์ ฎีกา ว่า เมื่อ จำเลย ทำ สัญญากู้ยืมเงิน เอกสาร หมายเลข จ. 1 ให้ โจทก์ แล้ว จำเลย ได้ ออก เช็ค เอกสาร หมายเลข. 2 ชำระหนี้ เงิน ที่ กู้ยืม ให้ โจทก์ ใน วันที่ ทำ สัญญากู้ยืม เงิน นี้จึง ถือว่า จำเลย ได้ ออก เช็ค เพื่อ ชำระหนี้ ที่ บังคับ ได้ ตาม พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค แล้ว คดี โจทก์ จึง มีมูล ที่ศาล จะ รับฟ้อง ไว้ พิจารณา ต่อไป เห็นว่า เมื่อ โจทก์ มี สัญญากู้ยืม เงินเอกสาร หมายเลข จ. 1 มา แสดง ว่า จำเลย ได้ กู้ยืม เงิน ไป จาก โจทก์ ใน วันที่ 20 เมษายน 2537 ย่อม ฟังได้ ใน เบื้องต้น ว่า จำเลย เป็น หนี้ เงินกู้ ยืมโจทก์ ตาม สัญญากู้ยืม เงิน ดังกล่าว เมื่อ จำเลย ได้ ออก เช็ค ชำระหนี้ เงินกู้ ดังกล่าว ไว้ ล่วงหน้า มอบ ให้ โจทก์ โดย วันที่ สั่งจ่าย ที่ ลงใน เช็ค ตรง กับ วันที่ ครบ กำหนด ชำระ เงิน ตาม สัญญากู้ยืม เงิน ดังกล่าวแล้ว การ สั่งจ่าย เช็ค ดังกล่าว ย่อม ถือว่า เป็น การ ออก เช็ค เพื่อ ชำระหนี้ ที่ มี อยู่ จริง และ บังคับ ได้ ตาม กฎหมาย เมื่อ ธนาคาร ปฏิเสธ ไม่ ใช้ เงินตามเช็ค เพราะ บัญชี ปิด แล้ว เช่นนี้ การกระทำ ของ จำเลย ย่อม เข้าองค์ประกอบ ของ ความผิด ตาม พระราชบัญญัติ ว่าด้วย ความผิด อัน เกิดจาก การ ใช้ เช็ค ฯ มาตรา 4 แล้ว คดี โจทก์ จึง มีมูลที่ ศาลล่าง ทั้ง สอง วินิจฉัย ว่า จำเลย สั่งจ่าย เช็ค เป็น การ ประกันหนี้ เงินกู้ มิใช่ เป็น การ ออก เช็ค เพื่อ ชำระหนี้ การกระทำ ของ จำเลยจึง ไม่มี มูล ความผิด ตาม ฟ้อง นั้น ศาลฎีกาไม่เห็น ฟ้อง ด้วย ฎีกา ของ โจทก์ฟังขึ้น "พิพากษากลับ ให้ ประทับ ฟ้อง ดูฉบับย่อฎีกาตัดสินเกี่ยวกับปัญหา ข้อกฎหมายคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 540/2539นาง วิภา ไกรเลิศรัตน์โจทก์นาย ธนชัย หวังธนอิทธิกุลจำเลย ป.พ.พ. ม. 653 พ.ร.บ.ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ.2497 ม. 4โจทก์มี สัญญา กู้ยืมเงิน แสดงว่าจำเลยกู้ยืมเงินจากโจทก์ยอมฟังได้ในเบื้องต้นว่าจำเลยเป็น หนี้เงิน กู้ยืม โจทก์ตามสัญญากู้ยืมเงินนั้นและการที่จำเลยออกเช็คชำระหนี้เงินกู้ดังกล่าวไว้ล่วงหน้ามอบให้ โจทก์โดยวันที่สั่งจ่ายที่ลงในเช็คตรงกับวันที่ครบกำหนดชำระเงินตามสัญญากู้ยืมเงินการสั่งจ่าย เช็คดังกล่าวย่อมถือว่าการออกเช็คเพื่อ ชำระหนี้ที่มีอยู่จริงและบังคับได้ตามกฎหมายหาใช่ เป็นการสั่งจ่ายเช็คประกันหนี้เงินกู้ไม่เมื่อนำธนาคารปฏิเสธไม่ใช้เงินตามเช็คการกระทำของจำเลย ย่อมเข้าองค์ประกอบของความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็คฯ มาตรา 4 แล้วคดีโจทก์จึงมีมูลโจทก์ ฟ้อง ขอให้ ลงโทษ ตาม พระราชบัญญัติ ว่าด้วย ความผิด อัน เกิดจาก การ ใช้ เช็ค พ.ศ. 2534 มาตรา 4 ศาลชั้นต้น ได้สวน มูลฟ้อง แล้ว เห็นว่า คดี โจทก์ ไม่มี มูล พิพากษายกฟ้องโจทก์ อุทธรณ์ศาลอุทธรณ์ พิพากษายืนโจทก์ ฎีกา โดย ผู้พิพากษา ผู้ลงชื่อ ใน คำพิพากษา ศาลชั้นต้น อนุญาตให้ ฎีกาศาลฎีกา วินิจฉัย ว่า "ปัญหา ที่ ต้อง วินิจฉัย มี ว่าคดี โจทก์ มีมูลที่ ต้อง รับ ไว้ พิจารณา หรือไม่ โจทก์ ฎีกา ว่า เมื่อ จำเลย ทำ สัญญากู้ยืมเงิน เอกสาร หมายเลข จ. 1 ให้ โจทก์ แล้ว จำเลย ได้ ออก เช็ค เอกสาร หมายเลข. 2 ชำระหนี้ เงิน ที่ กู้ยืม ให้ โจทก์ ใน วันที่ ทำ สัญญากู้ยืม เงิน นี้จึง ถือว่า จำเลย ได้ ออก เช็ค เพื่อ ชำระหนี้ ที่ บังคับ ได้ ตาม พระราชบัญญัติ ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค แล้ว คดี โจทก์ จึง มีมูล ที่ศาล จะ รับฟ้อง ไว้ พิจารณา ต่อไป เห็นว่า เมื่อ โจทก์ มี สัญญากู้ยืม เงินเอกสาร หมายเลข จ. 1 มา แสดง ว่า จำเลย ได้ กู้ยืม เงิน ไป จาก โจทก์ ใน วันที่ 20 เมษายน 2537 ย่อม ฟังได้ ใน เบื้องต้น ว่า จำเลย เป็น หนี้ เงินกู้ ยืมโจทก์ ตาม สัญญากู้ยืม เงิน ดังกล่าว เมื่อ จำเลย ได้ ออก เช็ค ชำระหนี้ เงินกู้ ดังกล่าว ไว้ ล่วงหน้า มอบ ให้

โจทก์ โดย วันที่ ส่งจ่าย ที่ ลงใน เช็ค ตรง กับ วันที่ ครบ กำหนด ชำระ เงิน ตาม สัญญากู้ยืม เงิน ดังกล่าวแล้ว การ ส่งจ่าย เช็ค ดังกล่าว ย่อม ถือว่า เป็น การ ออก เช็ค เพื่อ ชำระหนี้ ที่มี อยู่ จริง และ บังคับ ได้ ตาม กฎหมาย เมื่อ ธนาคาร ปฏิเสธ ไม่ ใช้ เงินตามเช็ค เพราะ บัญชี ปิด แล้ว เช่นนี้ การกระทำ ของ จำเลย ย่อม เข้าองค์ประกอบ ของ ความผิด ตาม พระราชบัญญัติ ว่าด้วย ความผิด อัน เกิดจาก การ ใช้ เช็ค ฯ มาตรา 4 แล้ว คดี โจทก์ จึง มีมูลที่ ศาลล่าง ทั้ง สอง วินิจฉัย ว่า จำเลย ส่งจ่าย เช็ค เป็น การ ประกันหนี้ เงินกู้ มิใช่ เป็น การ ออก เช็ค เพื่อ ชำระหนี้ การกระทำ ของ จำเลยจึง ไม่มี มูล ความผิด ตาม พ้อง นั้น ศาลฎีกา ไม่เห็น พ้อง ด้วย ฎีกา ของ โจทก์ฟังขึ้น "พิพากษากลับ ให้ ประทับ พ้อง

องค์คณะ

อธิราช มณีภาค · มงคล สรรภูณ · วุฒิ คราววุฒิ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) ← deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/540/2539>